

СОВЕТ
СТАРОДРОЖЖАНОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ ЧҮПРӘЛЕ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

с. Иске Чүпрәле

КАРАР

31 март 2021 ел
Татарстан Республикасы Чүпрәле
муниципаль районы Иске Чүпрәледә
авыл жирлегендә инициативалы проектларны
тәкъдим итү, керту, фикер алышу һәм
карау тәртибен раслау турында

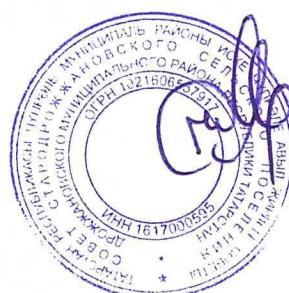
№ 8/2

«Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 261 статьясы нигезендә, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Күшымта итеп бирелә торган Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Чүпрәле авыл жирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу һәм карау тәртибен расларга.
2. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында веб-адрес буенча игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>.
3. Элеге каарның үтәлешен контролдә тотам.

Иске Чүпрәле авыл жирлеге
Башлыгы Урынбасары:

Р.Д.Низамов

Татарстан Республикасы
Чүпрэле муниципаль районы
Иске Чүпрэле авыл жирлеге
Советы утырышының 2021
елның 31 март 8/2 номеры
каары белән расланган

Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Шланга авыл
жирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту,
фикер алышу һәм карау тәртибе

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Элеге тәртипне җайга салу предметы

1. Элеге Тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Иске Чүпрэле авыл жирлеге Уставы нигезендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алу белән бәйле рәвештә барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне җайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларны керту, фикер алышу, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата, Әгәр Татарстан Республикасы Законында һәм (яисә) Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актында һәм алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Иске Чүпрэле авыл жирлеге Советы каарларында башкасы караганда булса, элеге тәртип нигезләмәләре кулланылмый.

Статья 2. Инициативалы проектлар

1. Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районының Иске Чүпрэле авыл жирлеге (алга таба - муниципаль берәмлек) халкының муниципаль берәмлек халкы өчен яки аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чараларны гамәлгә ашыру, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуку бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча тәкъдим элеге Тәртиптә аңлатыла.

2. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

- 1) муниципаль берәмлек халкы өчен яисә аның бер өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;
- 2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
- 3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;
- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәkle чыгымнары алдан исәпләү;
- 5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;
- 6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мөлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;
- 7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен бу акчаларны, инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләменнән тыш, файдалану күздә тотылган очракта, муниципаль берәмлек бюджеты акчалары күләменә күрсәтү;;
- 8) әлеге Тәртипнен 3 статьясы нигезендә муниципаль берәмлек территориясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак.

3. Инициативалы проект үз эченә әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләр алган, инициатор карапы буенча график һәм (яки) таблица материаллары күшүлүргө мөмкин.

Статья 3. Инициативалы проектлар халық мәнфәгатьләрендә тормышка ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициативалы проектлар муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә тормышка ашырылырга мөмкин: 1) торак пункт; 2) торак пунктлар Төркеме.
2. Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуку бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү буенча инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында һәм (яисә) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү максатларында муниципаль берәмлек башкарма комитеты карапы белән (шул исәптән муниципаль программыны раслау турындагы карап белән) муниципаль берәмлек территориясен округның бер өлешенә бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициативалы проектлар муниципаль берәмлек территориясенең (округ) тиешле өлеше чикләрендә тәкъдим ителә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

Бүлек 2. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

Статья 4. Проектның инициаторлары

1. Инициативалы проектны керту турындағы инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы:
 - 1) уналты яшкә житкән һәм муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнан торган инициатив төркем (алга таба-инициатив төркем);
 - 2) Территориаль ижтимагый үзидарә органнары;
 - 3) иске авыл жирлеге.
2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):
 - 1) инициативалы проект әзерлиләр;
 - 2) инициативалы проект турында фикер алышуны оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындағы мәсьәлә буенча гражданнарның фикерен ачыклауны тәэмин итәләр;
 - 3) муниципаль берәмлек Башкарма комитетына инициативалы проект кертәләр;
 - 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;
 - 5) муниципаль берәмлекнен әлеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукий актларында билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны үтиләр.
3. Инициатив төркем төзү һәм аның әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар кабул итүе беркетмә белән рәсмиләштерелә.
4. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар территориаль ижтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.
5. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар Ижтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

Статья 5. Инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау

1. Инициативалы проект муниципаль берәмлек халкы яисә аның бер өлешендә яшәүчеләр тарафыннан якланырга тиеш, алар мәнфәгатьләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла.
2. Проект инициаторы гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча фикерен түбәндәге формаларда ачыклауны оештыра:
 - 1) гражданнар жыенында инициативалы проектны карау;

- 2) Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау, шул исәптән гражданнар жыелышында яки конференциясендә;
- 3) гражданнарны сораштыру үткәрү;
- 4) инициативалы проектка ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

3. Проект инициаторы инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә формасыннан файдалану турында Карап кабул итәргә хокуклы.

Статья 6. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы

1. Инициативалы проектны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба - жыелыш) проект инициаторы карапы белән билгеләнә һәм үткәрелә.
2. Жыелыш муниципаль берәмлек территориясе өлешендә үткәрелә, анда яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә инициатив проектны гамәлгә ашыру планлаштырыла. Эгәр дә бу проектны гамәлгә ашыру муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләрендә планлаштырыла икән, Муниципаль берәмлек территориясенең төрле өлешләрендә берничә жыелыш үткәрелергә мөмкин.
3. Жыелышта унтуғыз яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләр катнаша ала.
 - 1) жыелыш көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм тавышка куелган мәсьәләләр буенча караплар кабул итү өчен, халыкның уртак булу рәвешендә көндезге формада үткәрелә
4. Бер жыелышта берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Элеге очракта жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча хокуклар һәм бурычлар проектлар инициаторлары белән бергә гамәлгә ашырыла.
5. Жыелыш үткәрү, документлар әзерләү һәм жибәрү буенча чыгымнарны проект инициаторы башкара.
6. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты проект инициаторына жыелышны үткәрүдә ярдәм итә, шул исәптән аны үткәрү өчен бушлай бина бирә. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты карапы белән жыелышлар үткәрү өчен бирелә торган урыннар исемлеге билгеләнергә мөмкин.
7. Жыелыш 50 кешедән торган катнашучылар арасында хокуклы дип санала.

Статья 7. Жыелышка әзерлек

1. Жыелыш үткәрү турында проект инициаторының карапында күрсәтелә:

- 1) фикер алышу өчен жыелыш үткәрелә торган инициативалы проект;
 - 2) жыелышны үткәрү формасы (көндөзге));
 - 3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны көндөзге-читтән торып уздыру очрагында-халыкның тавыш бириен уздыру планлаштырыла торган мәсъәләләр;
 - 4) жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелышны көндөзге-читтән торып уздыру очрагында - шулай ук тавышка куелган мәсъәләләр буенча халык каарларын кабул итүне тәмамлау датасы һәм мондый каарлар тапшырылырга тиешле урын яки адрес, яисә тавышка куелган мәсъәләләр буенча халыкны тавыш бири өчен маxsus сайttан файдалану турында Карап кабул итү вакыты;;
 - 5) жыелышны көндөзге формада уздырыла торган жыелышта катнашучылар йә жыелышны көн тәртибендәгә мәсъәләләр буенча фикер алышуларда катнашучыларның фаразланыла торган саны, жыелышны көндөзге-читтән торып уздыру очрагында;
 - 6) жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә аны үткәрү турында хәбәр итү ысууллары.
2. Проект инициаторы муниципаль берәмлек Башкарма комитетына жыелышны үткәрү турында 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәр жибәрә.
3. Жыелыш үткәрү турында хәбәрнамәдә курсәтелә:
- 1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилиясе, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктның исеме, исеме, чара проектиның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);
 - 2) әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;
 - 3) жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча күрсәтмә функцияләр башкарырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары.
 - 4) жыелышны үткәрудә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткәрү өчен бина бири (жыелышны көндөзге-читтән торып үткәрү очрагында) һәм (яки) тавышка куелган мәсъәләләр буенча Халык тавыш бири өчен маxsus сайttан файдалану турында үтенеч.
4. Жыелышны үткәрү турында белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исеменнән жыелышны үткәрү турында хәбәрнамә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм

ұткәрү буенча боеру функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Жыелышны ұткәрү өчен бина бирү турсындағы үтенечнамә булған очракта, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты хәбәрнамә көргән көннән өч көн эчендә проект инициаторына ұткәрү өчен бина бирү мөмкинлеге турсында хәбәр итә яки жыелышны ұткәрү урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртергә тәкъдим итә. Проект инициаторы әлеге тәкъдим алынганнан соң өч көн эчендә жыелышны ұткәрү урынын һәм (яки) вакытын үзгәртүгә ризалық яки ризалашмау турсында хәбәр итәргә тиеш.

6. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты жыелышны ұткәрү, шул исәптән инициативалы проект белән танышу тәртибе турсында мәгълүматларны Чүпрәле муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренең " бүлегендә яки маҳсус сайтта урнаштыра.:

- 1) жыелыш ұткәрү турсында хәбәр көргән көннән өч көн эчендә;
- 2) проект инициаторы ризалығы белән жыелышны ұткәрү урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәрту турсында тәкъдим белән ризалашканнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны көндезге-читтән торып уздырганда).

7. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты, жыелыш ұткәрүдә ярдәм итү проекты инициаторына ярдәм итү максатыннан, вәкаләтле вәкил билгеләргә хокуклы. Вәкаләтле вәкилне билгеләү турсында муниципаль берәмлек Башкарма комитеты проект инициаторына алдан хәбәр итә.

Статья 8. Жыелышны көндезге формада ұткәрү тәртибе

1. Жыелыш башланганчы проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданнары муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана торган форма буенча исемлек төзу белән теркәүне тәэммин итә. Жыелышта катнашкан гражданнар исемлеге жыелыш беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып тора.
2. Жыелышның көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Жыелышның көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча каарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.
3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм сәркатип сайлана.
4. Рәис жыелышны алып бара, көн тәртибендәге сорауларны игълан итә, жыелышта катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш тарафыннан

кабул ителгэн каарларны формалаштыра, аларны тавышка куя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

5. Сәркәтип жыелыш беркетмәсен алып бара, анда жыелыш тарафыннан кабул ителгэн барлык каарлар, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелгән. Жыелыш беркетмәсенә жыелыш секретаре һәм рәисе кул куя.

6. Жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) жыелышны үткәру урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 3) жыелышның рәисе һәм сәркәтибе турында яшәү урыны күрсәтелгән белешмәләр;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге;
- 5) көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән каарлар.

Статья 9 . Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясен үткәрү

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган 16 яшькә житкән кешеләр саны 1000 кешедән артып китсә, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе (алга таба - конференция) үткәрелергә мөмкин.

2. Конференция әлеге Тәртипнең 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә, әлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып үткәрелә.

3. Конференцияне үткәру турында проект инициаторы Каарында, әлеге Тәртипнең 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән, күрсәтелергә тиеш:

- 1) 16 яшькә житкән 100 кешедән 1 делегаттан да ким булмаган делегатлар сайлау өчен вәкиллек нормасы;
- 2) делегатлар сайлау өчен жыелышлар үткәру вакыты һәм тәртибе.

4. Конференция беркетмәсенең аерылгысыз өлеше булып делегатлар сайлау турында жыелышлар беркетмәләре тора.

Статья 10. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю

1. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю (алга таба - имзалар жыю) проектның инициаторы булып тора.

2. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен, инициатив төркем әгъзалары имзаларын да кертеп, имзалар саны егерме биштән дә ким булмаска тиеш.

3. Имзалар жыю киләсе тәртиптә башкарыла:

- 1) имзалар аларны күл кую кәгазенә керту юлы белән жыела, аның формасы муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана;
- 2) күл кую кәгазендә инициатив проект күрсәтелә, аңа ярдәм йөзеннән имза жыю гамәлгә ашырыла;
- 3) на подписном листе ставится подпись проживающего и дата его внесения. Подпись и дату ее внесения человек ставит собственноручно. Сведения о пользователе, вносимые в подписной лист, по просьбе лица, собирающего подписи, могут быть внесены в подписной лист. Данные вносятся только рукописным способом, при этом использование карандаша не допускается;
- 4) один и тот же инициативный проект имеет право подписи в поддержку только один раз;
- 5) каждая подписка должна быть заверена подписями представителя инициатора проекта. При завершении подписного листа представитель инициатора проекта, осуществляющий сбор подписей, собственноручно указывает свою фамилию, имя и отчество, дату рождения, адрес места жительства, а также ставит свою подпись и дату ее внесения;
- 6) при сборе подписей допускается заполнение подписного листа на лицевой и оборотной стороне. При этом стороны имеют единую нумерацию подписей, а свидетельства о представителе инициатора проекта, осуществляющего сбор подписей, ставятся на другой стороне подписного листа непосредственно после последней подписи жильца;
- 7) при сборе подписей должно быть получено согласие каждого лица на обработку его персональных данных, оформляемое в соответствии с требованиями, установленными статьей 9 Федерального закона "О персональных данных".

Статья 11. Гражданнарың фикерен ачыклау өчен сораштыру үткәрү, әлеге инициативалы проектка ярдәм итү

1. Гражданнары әлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында аларның фикерен ачыклау өчен сораштыру (алга таба - сораштыру) муниципаль берәмлек халкы инициативасы белән яисә аның инициативасы белән үткәрелә, аларда инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

1. Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы муниципаль берәмлек советына гариза жибәрә, анда күрсәтелә:

- 1) инициативалы проект, аңа карата сораштыру уздырырга тәкъдим ителә;
- 2) проект инициаторының тәкъдимнәре:

- а) сораштыру үткөрү датасы һәм сроклары турында;
 - б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру турында;
 - в) сораштыру үткөрү методикасы турында;
 - г) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь саны турында;
- 3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасы, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктнының Исеме, Исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны).

2. Эгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Эгәр проектның инициаторы булып әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган кименде 10 муниципаль берәмлек кешесе имза сала. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага (фамилияләренә, исемнәренә, атасының исемнәренә, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләргә) кул куйган затлар турында белешмәләр күрсәтелә.

3. Муниципаль берәмлек Советы гариза кергән көннән 30 көннән дә соңға калмыйча аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыру билгеләүдән баш тарту турында Карап кабул итә.

4. Эгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан муниципаль берәмлек халкының ихтыяр белдерүе нәтижәләрен дөрес итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру үткөрү турынданы инициативаны тәкъдим итүнен әлеге статьяда билгеләнгән тәртибен бозу сораштыру билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

5. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнарны сораштыру муниципаль берәмлекнең норматив-хокукий акты белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

6. Сораштыруда муниципаль берәмлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнаша ала, аларда 16 яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

7. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты сораштыру нәтижәләрен проект инициаторына, аларны әзерләгәннән соң, 3 эш көненнән дә соңға калмыйча житкәрә.

Бүлек 3. Инициативалы проектларны керту һәм карау

Статья12. Муниципаль берәмлек Башкарма комитетына инициативалы проектлар керту

1. Инициатива проектын керткәндә муниципаль берәмлек Башкарма комитетына тапшырыла:

- 1) проектның кәгазьдә һәм электрон формада тасвиrlамасы, аңа график һәм (яки) таблица материаллары қушылырга мөмкин;
- 2) әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә инициатив төркем төзү беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исеменнән муниципаль берәмлек Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турындагы карары;
- 3) жыен, гражданнар жыелышлары яки конференцияләре беркетмәсе, гражданнардан сораштыру нәтижәләре һәм (яки) муниципаль берәмлектә яшәүчеләр тарафыннан инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплауны раслаучы кул қуелган битләр.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар муниципаль берәмлек Башкарма комитетына инициатива проектын караганда һәм гамәлгә ашырганда проектның инициаторы булып торучы турыдан-туры муниципаль берәмлек Башкарма комитеты белән үзара хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла яисә игълан ителгән кыйммәт белән, аны жибәргәндә һәм кертемнәрнең тасвиrlамасы белән почта аша жибәрелә.

3. Проектны керту датасы булып, әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты алган көн тора.

4. Әгәр Документлар муниципаль берәмлек Башкарма комитетына турыдан-туры, инициатива проектын караганда һәм гамәлгә ашырганда проектның инициаторы белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла икән, күрсәтелгән затка, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан аларның исемлеген һәм алыну датасын күрсәтеп, документлар алу өчен расписка бирелә. Расписка муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан документлар кабул ителгән көнне тапшырылырга тиеш.

13. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия

1. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия (алга таба - комиссия) инициативалы проектларның социаль-икътисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссия 5 кешене тәшкіл итә.
3. Комиссиянең персональ составы муниципаль берәмлек Башкарма комитеты каары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы муниципаль берәмлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган каарларга йогынты ясарға мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеген төшереп калдыру өчен формалаштырыла.
4. Комиссия комиссия рәисе, Комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора.

[1] комиссия төзү мәжбүри булып тора очракта гына конкурс сайлап алу.

 5. Комиссия рәисе:
 - 1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеге белән житәкчелек итә;
 - 2) комиссиянең чираттагы утырыши көн тәртибе проектын төзи;
 - 3) комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә;
 - 4) комиссия утырышларында рәислек итә.
 6. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, вакытлыча булмаганда, конкурс комиссиясе рәисе вазыйфаларын башкара.
 7. Комиссия секретаре:
 - 1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәэмин итүне, шул исәптән комиссия утырышына әзерлекне гамәлгә ашыра;
 - 2) комиссия әгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышына чакырылган башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын үткәрү датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырыши көн тәртибе турында хәбәр итә;
 - 3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алыш бара.
 8. Комиссия әгъзасы:
 - 1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;
 - 2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;
 - 3) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;
 - 4) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;
 - 5) комиссия утырышларында тавыш бирә.
 9. Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.
 10. Комиссия утырыши анда аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган ёлеше булган очракта хокуклы дип санала.
 11. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян иту мөмкинлеге тәэмин ителә. Проект инициативасын карау

планлаштырыла торган комиссия утырыши турында проектны башлап жибәрүчеләргә аны үткәру көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан каарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия каары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда комиссия утырышында рәислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.

14. Комиссия әгъзалары каарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

15. Комиссия тарафыннан кабул ителгән каар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы Комиссия утырыши беркетмәсенә кертелергә тиешле язма рәвештә үзенең аерым фикерен бәян итәргә хокуклы.

16. Комиссия утырыши нәтиҗәләре буенча беркетмә төzelә, ул комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм аның утырышында катнашкан комиссия әгъзалары тарафыннан комиссия утырыши уздырылғаннан соң өч эш көне эчендә имзалана.

17. Комиссия секретаре, комиссия утырыши беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче эш көненнән дә соңга калмыйча, аны муниципаль берәмлек Башкарма комитетына жибәрә.

18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник тәэмин итүне муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты башкара.

Статья 14. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты инициативасы проектын карау тәртибе

1. Инициативалы проект муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан кертелгәннән соң 30 көн эчендә карала.

2. Муниципаль берәмлек Башкарма комитетына инициатив проект керту турындагы мәгълүмат, мәгълүмат стендларында һәм Чүпрәле муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлек бүлгөндө инициатив проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә урнаштырылырга тиеш һәм әлеге Тәртипнен 2 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар муниципаль берәмлек Башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында, аларны тапшыру вакыты күрсәтелеп, хәбәр ителә.

3. Инициативалы проект буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиде эш көне тәшкил итә. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен 16 яшькә јиткән муниципаль берәмлек халкы жибәрергә хокуклы. Искәрмәләр һәм тәкъдимнәр муниципаль берәмлек Башкарма комитетына мәрәжәгать итүче тарафыннан турыдан-туры тапшырыла яисә почта аша жибәрелә.

4. Инициативалы проект буенча искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия башкара.

5. Инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча комиссия муниципаль берәмлек башлыгына әлеге статьяның 7 өлешендә курсәтелгән каарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия каарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр дә булырга мөмкин.

Муниципаль берәмлек Башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән очракта, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвирлау белән, комиссия муниципаль берәмлек башлыгына конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

6. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алуын үткәрү турында белдерү проект инициаторларына тиешле каар кабул ителгәннән соң өч көннән дә сонга калмыйча жибәрелә.

7. Комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алыш яки конкурс нәтижәләре буенча муниципаль берәмлек башлыгы түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарда каалган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр керту) тәртибе нигезендә тиешле максатларга һәм (яисә) муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарда каалган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә муниципаль берәмлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе нигезендә инициативалы проектны хупларга һәм аны эшне дәвам итәргә.);

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен курсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

8. Муниципаль берәмлек башлыгы инициативалы проектка ярдәм курсәтүдән баш тарту турында түбәндәге очракларның берсендә каар кабул итә:

1) инициатив проектны керту һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү.;

2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, муниципаль берәмлек уставы таләпләренә туры килмәве.;

3) жирле үзидарә органнарында кирәkle вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау.;;

- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмнәдә муниципаль берәмлек бюджеты акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган);;
- 5) инициативалы проектта тасвиранланган проблеманы нәтижәләрәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;
- 6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

9. Проектны карау нәтижәләре буенча карап проект инициаторына кабул ителгән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

10. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты, ә әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасыннан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 15 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

Статья 15. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурс сайлап алуны комиссия башкара.
2. Конкурс сайлап алу критерияләре булып тора:
 - 1) халыкның инициативалы проект хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларны билгеләүдә һәм аны гамәлгә ашырудуа катнашу дәрәҗәсе;
 - 2) инициативалы проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек.
3. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында башкарыла.
4. Комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә бәяләүне гамәлгә ашыра.
5. Конкурс нәтижәләре буенча, критерийлар буенча йомгаклау бәясен исәпкә алыш, комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган яисә узмаган дип игълан итү турында Карап кабул итә.
6. Конкурс сайлап алуын узган инициатив проект дип игълан ителә, ул барлык критерийлар буенча максималь суммар балл алган.

Статья 16. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты карары

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында муниципаль берәмлек башлыгы карап чыгара.
2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карап үз эченә алырга тиеш:

- 1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны күрсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект жибәрелгән Чараның атамасы;
- 2) муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкцияләү, сатып алу, үткәрү (чаралар) h. б.);
- 3) инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;
- 4) заказчи, төзүче исеме;
- 5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) тормышка ашыру вакыты);
- 6) инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, объектны (чараларны) үткәрүгә объектның күз алдында тотылучы (чик) бәясе яисә чараны (чараларны) үткәрүгә чараларның ин чик күләме;
- 7) объектның фаразланган (чик) бәясен яки инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәрүгә чараларның ин чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

Статья 17. "Интернет" мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә инициативалы проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) hәм урнаштыру тәртибе

1. Муниципаль берәмлек Башкарма комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек hәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашузы турында мәгълүмат мәгълүмат стендларында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) hәм Чүпрәле муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге муниципаль берәмлек бүлегендә урнаштырылыша тиеш.
2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре турында муниципаль берәмлек Башкарма комитеты хисабы, инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланганнан соң 30 қалендарь көн эчендә Чүпрәле муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлек бүлегендә бастырып чыгарылыша (халыкка житкерелергә) тиеш.